

Raadsleden, allereerst mijn complimenten aan gemeente Den Haag voor uw stevige standpunt tegen de warmterotonde. Ik ben van Den Haag Fossilvrij. Wij zijn een burgerbeweging die gemeente Den Haag scherp houdt op haar rol in de strijd tegen klimaatverandering.

Als gemeente kunt u sturen met uw geld. U kunt de energietransitie versnellen door uw geld weg te halen uit de fossiele industrie, en dat kapitaal te investeren in schone energie. In écht schone energie. *Duurzaam* opgewekte schone energie. En dat brengt me bij de warmterotonde.

De warmterotonde wil industriële restwarmte uit de Rotterdamse haven gebruiken, om Haagse huizen te verwarmen. Wat was dát een slim idee geweest, 40 jaar geleden! Maar nu, anno 2016, is het plan al achterhaald voordat de eerste leiding de grond in gaat.

De warmterotonde leunt zwaar op de fossiele industrie. Maar, de fossiele industrie is niet meer de stevige boot waar onze hele samenleving op drijft. Er zitten deuken in de boeg. En barsten die snel verder uitscheuren. De fossiele industrie *is* al in verval. Ik noem vier symptomen:

- [1. De Zweedse kolenboer Vattenfall probeert een van z'n mijnen te verkopen. Maar er zijn geen kopers. Vattenfall geeft kopers nu geld *toe*.
- [2. Op Wall Street stijgt het aantal vacatures voor 'restructuring advisors'. De laatste keer dat deze beroepsgroep het zo druk had, was tijdens the housing bubble. En daarvoor tijdens de internet bubble. Nu zijn bankroetverklaringen van fossiele bedrijven de reden dat restructuring advisors moeten overwerken. Is dit het begin van de Carbon Bubble, waar De Nederlandse Bank al voor waarschuwde?
- [3 De schoorsteen van de fossiele industrie rookt alleen nog bij de gratie van miljarden aan verkapte subsidie, omdat de kosten voor milieuschade en gezondheidsschade niet bij de kolen-, olie- en gasprijs zijn inbegrepen. *Nog* niet.
- [En een laatste symptoom: in Saoedi Arabië gebruiken ze zonne-energie om olie uit de grond te pompen. Omdat zonne-energie goedkoper is dan welke fossiele brandstof dan ook.

Maar, zeggen de voorstanders van de warmterotonde dan... Als eerst de kolencentrales wegvallen, en dan de olie-industrie, dan hebben we toch allemaal kleinschalige lokale duurzame warmte-initiatieven om aan te sluiten op de warmterotonde?

Eh, *welke* kleine duurzame initiatieven dan? Want waar ook maar een zweem van vieze restwarmte in de lucht hangt, durft geen enkele ondernemer of investeerder een cent te steken in lokale warmteprojecten. De warmte die voor lokale ondernemers de boterham zou zijn, is voor de fossiele industrie maar een bijproduct, een leuke bijkomstigheid. De havenbedrijven kunnen daardoor zakken met hun prijskaartje, zodat ze altijd *nét* onder de prijs van Haagse ondernemers zitten. Geen *duurzame* startup die daar tegenop kan concurreren.

Kortom, het fundament onder de warmterotonde is een zinkend schip. Een industrie die al in afbouw is. Bovendien ontmoedigt de warmterotonde de duurzame innovatie die we zo hard nodig hebben. De Metropoolregio staat op het punt om miljarden te investeren in dit project, dat over 5 jaar bekend zal staan als *hét* financiële debacle van de Randstad. Waarover mensen zeggen: hoe *hebben* ze die beslissing kunnen nemen? Ze *wisten* toch van de afspraken in Parijs om de opwarming te beperken? Hebben ze de waarschuwingen voor de *carbon bubble* soms gemist? Wie heeft *ooit* zijn handtekening onder dat plan gezet?

Raadsleden, namens Den Haag Fossielvrij bedankt. Het past de Internationale Stad van Vrede en Recht om te kiezen voor een snelle fossielvrije toekomst. Dus wij zijn blij met jullie duidelijke 'nee' tegen de warmterotonde. Den Haag, houdt stand!